

**ANKARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ 1969 - 1970
ÖĞRETİM YILINI AÇIŞ KONUŞMASI**

Dekan

Prof. Dr. Uğur ALACAKAPTAN

Sevgili Meslekdaşlarım, Öğrenci Kardeşlerim.
Saygıdeğer Konuklarımız, Hocalarım,

1969 - 1970 Öğretim Yılına bugün başlıyoruz. Fakültemizin kuruluşunun 44. yıldönümüne eriştiğimiz bu yeni dönemi, geçen yılın getiremediği ve çoktanberi beklediğimiz reformların gerçekleştiğini, üniversiteler içindeki öğretim ve öğrenim koşullarının beklenen düzeye kavuştuğunu görebilmek umuduyla açıyorum. Önümüzdeki oniki ayın, devrimci ilke ve ülkülere tam bir bağlılık içinde geçmesi, anayasanın emirlerine uygun bir toplum ve devlet düzenine biraz daha yaklaşabilmenin yeni vesile ve olanaklarını yaratması, bir başka ve büyük dileğimizdir.

Yeni öğretim yılına beşbine yaklaşan bir öğrenci kütlesi ile başlıyoruz. Bu ay sonunda sona erecek sınavların fakültemizdeki öğrenim sürelerini tamamlayacak son yıl öğrencilerimizin büyük bir bölümünü bizlerden ayırması halinde bile öğretime 4500 civarında bir sayıyla devam etmek zorundayız. Bunun zor olduğunu biliyoruz. Bu zorluğu, bir yandan, öğretim kadromuza yeni katılan ve bugünlerde katılmasını beklediğimiz genç arkadaşlarımızın yardımı ile, bir yandan da, hukuk eğitiminde yapacağımız reformist değişikliklerle yenebileceğimizi umuyoruz. Öğrenci kardeşlerimizin de, Türkiye'mizin şiddetle ihtiyacı bulunan dinamik ruhtan uzaklaşmamalarını, onların reformcu atmosfere girerek, daha büyük bir şevk ile çalışmalarını beklediğimizi de belirtmek isterim.

Geçtiğimiz yıl fakültemizin değerli elemanlarından Dr. Ahmet Mumcu ve Dr. Seyfullah Edis, doçentlik sınavlarında başarı göstererek, öğretim ailemizi güçlendirdiler. Bu yıl da, beş asistan arkadaşımız, doçentlik sınavlarının son aşamasına gelmiş bulunuyorlar. İki arkadaşımız, Halil Cin ve Tuğrul Arat da doktor unvanını,

yorucu yıllardan sonra başarıyla kazandılar. Bu gelişmenin önümüzdeki yıllarda daha yaygın ve verimli olması, Fakültemizi bu yıl bitiren ve bitirecek olan öğrencilerimizin, akademik kariyeri seçmeleri ile mümkün olacaktır.

Sonuçları kısa bir süre önce alınan yaz dönemi sınavlarından sonra 149 öğrencimiz, fakültemizden mezun oldular. Güz dönevi sınavlarının sonunda bu sayının 400'e yaklaşacağını bekliyoruz. Yeni mezunlarımıza engin başarılar dilerim.

Sayın konuklar, sevgili öğrenciler,

Üniversitelerimiz, üniversite öğretiminin gerektirdiği koşullara ne yazık ki hâlâ kavuşamamışlardır. Öğrencilerimizin büyük bir çoğunluğu, her şeyden önce yaşama mücadelesi vermek durumunda bulduklarından, verimli bir çabanın içine girememektedirler. Küçümsenemeyecek bir bölümünün, uyuyabileceği, çalışabileceği, bir odası, öğrenim araç ve gereçlerini, kitaplarını alabilecek parası yoktur. Boş zamanlarını değerlendirecek, toplumsal ilişkilerini geliştirecek tesisler yetersizdir. İnsangücü plânlamasının verilerinden yararlanılmadığı için, gereksiz yerlerde, gereksiz sayıda öğrenci birikimleri olmakta, bu yüzden, çalışma ve yaşama koşulları biraz daha ağırlaşmaktadır. Fakültemizin dar olanakları çerçevesi içinde bu güçlükleri yenmeğe, hiç değilse hafifletmeğe çaba gösteriyoruz.

Bu arada bir müjdeyi de sizlere ulaştırmak isterim. Önümüzdeki mali yıl içinde başlamak ve iki yıl içinde tamamlanmak üzere, Fakültemizin arkasındaki alana bir spor ve sosyal faaliyetler tesisi inşa edilecektir. Bu ünite içinde, öğrencilerimizin dernek çalışmalarına ayrılmış özel yerler de bulunacaktır. Bundan başka, öğretim üyelerinin daha az sayıda öğrenci ile meşgul olmalarını sağlamak ve dolayısıyla öğretim ve öğrenim düzeyini yükseltebilmek amacıyla 12 tane küçük ders salonu da ayrı bir ünite halinde inşa edilecektir. Fakültemize ait olup halen Eğitim Fakültemiz tarafından kullanılan bölümlerin de ileride bize devredilmesinden sonra, Lisans Sonrası Öğretim'e bütün genişliği ile geçmek ve uzman hukuksular yetiştirmek imkânına kavuşacağız.

Üniversite'lerin gelişmeleri, bu kuruluşların kurucu unsurlarından biri olan öğrencilerimizin, üniversite hayatına gerçek bir katkıda bulunmaları ile hızlanacaktır. Öğrencilerin, sınav makineleri ve her ne pahasına olursa olsun geçmek için uğraşan kişiler olmaktan çıkıp Üniversitelerin yönetiminde söz ve rol sahibi kişiler hü-

viyetine girmelerinin gerekliliğine inanıyorum. Bu fikrin, hiç umulmadık çevrelerde bile benimsenmeğe başladığını görmek umut vermektedir. Bunu somutlaştıracak kanun değişikliklerinin yapılmasından sonra, üniversiteler, sorumluluk ve görev duygusuna sahip, öğretim üye, yardımcı ve öğrencilerinin ortaklaşa ve bilinçli gayretleriyle yücelecektir.

Gayretlerimizin, beklediğimiz sonuca götürebilmesi, durmadan gelişme amacına yönelmemiz ve içten devrimciliğe bağlı yöntem ve ilkelerden ayrılmamız sayesinde mümkün olabilecektir. Gelişmeyi sağlayacak hareket tarzlarının seçiminde çok dikkatli ve titiz olmalıyız. Modern demokratik toplum ve devlet düzeninde kamuoyu, ihmal edilmeyecek bir faktördür. Kamuoyunun, ilericiliği ve devrimciliği, anarşizm hevesi biçiminde yorumlamasını mümkün kılacak davranışlardan kaçınmak, halkı demokratik ve hümanist bir yaşamın bilincine erdirecek bir ilericiliği ve devrimciliği benimsemek gerekmektedir. Hepimizin, sonu gelmez macaralara sürüklenmemesi, ne istediğimizi ve buna nasıl ulaşabileceğimizi iyi bilmemize ve her halde şiddetin, fikirleri susturacak her türlü baskının çıkar yol olamayacağını daima hatırlamamıza bağlıdır.

Bunları, idare edenlerin ve idare etmek isteyenlerin de unutmaması, zor ama zorunlu ve yararlı olanı bırakıp; kolay ama gereksiz ve zararlı olanı getirmenin çare ve yollarını aramaması lâzımdır. Bir yandan, anayasal düzene bağlılığı dile getirmek, öte yandan o anayasal düzenin temelini sarsabilecek önerilere taraftar bulmak hevesine kapılmak... Bu iki unsuru bağdaştırmağa imkân yoktur. Anayasal kuruluşları daha da geliştirmek yerine, onların yetkilerini kısıtlayıcı, özerlik, bağımsızlık ya da inancalarını zedeleyici yahut ortadan kaldıracı yollara sapmak geriye dönmektir. İleriye gitmek, bu kuruluşlarla, Anayasal çerçeve içinde ahenkli bir işbirliğini gerçekleştirmekle mümkün olabilecektir.

Bir Anayasa kuruluşu olarak özerk ve devrimci Üniversite'den çekinilmesin. Aksine, böyle bir üniversiteyi bütün genişliği ile kuracak, geliştirip yüceltecek yollar aransın. Üysal ve hemegerekeçi üniversite'nin, bir çöküntünün işaretçisi olduğu unutulmasın. Ve gene unutulmasın ki, özerk ve devrimci bir üniversiteye inananların, ona gönül bağlayan öğretim üyelerinin ve öğrencilerin meydana getirdikleri topluluk, oyalamalara ve maddenin çekici etkilerine rağmen doğru bildiklerinden vazgeçmeyecek güçtedirler.

Özerk üniversite, bilimsel araştırmalarını müdahalesiz yürütebilmesinin bir gereği olarak, çevresini ve toplum hayatını ihmal et-

memeli, çalışmalarının verilerinden bu ülkeyi ve halkını yararlandırmalı, yardımını, yapıcı uyarıları ile daha etkili hale getirebilmelidir. Fakültemiz, geçtiğimiz yıl içinde, bu anlayışa uygun olumlu ve etkili girişimlerde bulunmuştur. Türkiye'de Temel Hak ve Hürriyetlerin Gerçekleştirilmesi konusu üzerinde düzenlenmiş bulunan hafta, ülkemizin çeşitli üniversitelerine mensup değerli bilim adamlarını bir araya getirmiş ve bilim adamlarımız Hukuk ve Siyasal Bilim alanında önemli katkılarda bulunmuşlardır. Bundan başka, gene fakültemizde Cumhuriyet Savcılarının Anayasal Teminatı konusu üzerinde düzenlenmiş bulunan kollokyum da anayasal doğrultuyu gösterecek yararlı sonuçlara varmıştır. Öte yandan, ülkemizde her gün gelişmekte olan iş hukuku uygulamasının çok önemli bir sorununa da fakülte olarak eğilinmiş ve düzenlenen tartışmalı bir toplantıda «İşçi - Memur Ayırımı»nın ölçülerinin saptanmasına çalışılmıştır. Bu yıl da, Muhakeme Hukuku'muzun çok önemli bir sorunu haline gelen «Bilirkişilik» konusunun ve «Sahillerin Hukukî Durumu» sorunun incelenmesi ve bilimsel toplantılarda tartışılması plânlanmış bulunmaktadır.

Geride bıraktığımız ders yılı içinde Ankara Hukuk Fakültesi, Temel Hak ve Hürriyetlerin kısıtlanması ve TRT Kurumunun Özerkliğinin zedelenmesi sonucuna götürebilecek girişimlere de karşı çıkmış, bunlardan birincisini ilgilendiren ve öğretim üyelerimiz tarafından hazırlanarak yayınlanan rapor ile, ikincisi dolayısıyla tertiplenen toplantı geniş ve olumlu yankılar uyandırmıştır.

Yaptıklarımızın daha çoğunu ve daha iyisini yapabilmenin çare ve imkânları vardır. Bu yıl da hatırlatmakta yarar gördüğümüz bir yol, üniversite öğretim üye ve yardımcılarının tam-gün çalışmaları esasının benimsenmesidir. Bu esası benimseyen ve başarıyla uygulayan yüksek öğretim kuruluşlarımız var iken, tam-gün çalışma ilkesinin uygulanamayacağı ve yarar değil zarar getireceği şeklindeki iddiaların, tartışma götürür varsayımlar olmaktan öteye gidemedikleri açık seçik belidir. Tam-gün çalışmak, bu ulusun, bu ülkenin, bu toplumun, sorunlarına ezcümle hayatın, her gün yarattığı problemlere sırt çevirip «fildişi kulede» fikri spekülasyon yapmak demek değildir. Tam-gün çalışmak, öğretim üye ve yardımcılarını, üniversite dışında geçim arama derdinden kurtarıp onların, bilimsel sorunları, öğrencileri, halkı ve ülkesi ile metodlu bir biçimde meşgul olmasını sağlayacak bir yol olarak bir «vazgeçilmeye z»liği ifade eder. Üniversite reformunun temel taşlarından biridir.

Sevgili öğrencilerim,

Geçen yıl da sizlerle konuşarak sözlerime son vermiştim. Sizler bu fakültenin bütünlüğü içindedesiniz. Gücünüzü, bu bütünü daha da güçlendirmeğe yöneltmeli, bizlerle işbirliği etmelisiniz. Ne Dekanınız, ne profesörleriniz ve doçentleriniz nede öğretim yardımcılarınız «erişilmez» kimseler değildirler. Bizler basımlarınız da değiliz. İlişkilerimiz, koridorda karşılaştığımızda selâm alıp vermekten, derslerde bilgi alış-verişinde bulunmaktan öteye gitmelidir. Birimizin, ötekine verebileceği bir şey d a i m a vardır. Size yararlı olabilmek için sarfettiğimiz çabalar, göreceğimiz olumlu karşılıklarla daha çok, daha verimli olabilecektir. Çözümüne bizim de yardımcı olabileceğimiz sorunlarınızı, zihinlerinizde büyütmeden ve belki de yanlış yönlere saptırmadan önce bizleri arayınız ve unutmayınız ki, dâvalar kırıcı olmaksızın da başarıyla sonuçlandırılabilirler.

Hepinizi engin sevgi ve saygı ile selâmlar, esenlikler dilerim.